

Становище

по конкурс за доцент в професионално направление

2.1. Филология (Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия – Американска литература),

обявен в Държавен вестник, бр. 57

от проф. д-рн Магдалена Костова-Панайотова, Филологически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“

Гл. ас. д-р Мария Анастасова е завършила Английска филология в Югозападния университет. Работила е последователно като преводач и асистент по английски език. Защитава докторат през 2017 година по американска литература. Понастоящем води часове по Американска литература, Американско странознание, Британска литература на XIX век, Практически английски език, Превод и редактиране; Теория на художествения превод.

Мария Анастасова е активен млад учен. Тя взема участие в провеждането на Летния семинар по български език и култура за по 103 постановление на МС, в Националните филологически четения за студенти и докторанти в чест на светите братя Кирил и Методий, в научни конференции, кръгли маси и други научни форуми към Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Редактор е с английски език в академично списание „Езиков свят“ (реферирано в Scopus, CEEOL, ERIH PLUS, Ulrich's Periodicals Directory, Crossref и РИНЦ).

Била е член на комисии към МОН за оценяване на учебници по английски език, както и на комисии за изготвяне, проверяване и оценяване на държавни зрелостни изпити по английски език.

В настоящия конкурс гл. ас. д-р Мария Анастасова участва с хабилитационния си труд **Stephen King: New Reflections and Refractions** – монография, Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград, 2023 г., 141 р. ISBN: 978-954-00-0326-9, както и с три статии самостоятелно в реферирани списания, още две в съавторство, както и с още 6 статии в периода след придобиване на научната и образователната степен „доктор“.

Хабилитационният труд на гл. ас. д-р Мария Анастасова се състои от три глави, заключение и библиография в общ обем от 144 стандартни страници и 65 библиографски единици.

Първа глава на монографията представя гледната точка на авторката относно такива въпроси като това какво представлява успехът на Стивън Кинг на фона на понятието бестселър, с убеждението, че той отдавна е надхвърлил представата за масовия успех. Като проследява начините, по които писателят е разглеждан през годините в критиката (феминистки, политически, социологически, в кръга на психоанализата), Анастасова очертава как глобалните процеси в нашия динамичен свят намират отражение в неговите романи, за да потвърди образователната стойност на фантастиката на Кинг, нуждата от изучаването на богатото му и още несъвсем проучено творчество, особено що се отнася до последното десетилетие на нашия век.

Във втората глава на монографията във фокуса на изследването е обикновения, безинтересния в някакъв смисъл персонаж. Но това, което прави тези персонажи интересни, е ситуацията, в която са поставени, а и начинът, по

който реагират на случващото се. Авторката проследява как обикновени хора, възрастни, тийнейджъри, попадат в невероятни, понякога свръхестествени ситуации, а това е шанс читателят да опознае и героя, и самия себе си. Ужасът, според авторката е, че именно обикновеността подсилва страха, че злото дебне в изглеждащи нормално персонажи; точно затова заплахата е като че ли изначална: страшното може да връхлети всеки от нас.

За мен лично най-любопитна беше третата глава на нейната книга, в която авторката показва не просто жанровите експерименти, смесването на жанровете у Кинг, метафоричната фигура на чудовищата у писателя, но и усъмняването въобще в критическата литература, че Кинг е автор на ужаси - отпратка към цитат в текста. За Мария Анастасова обаче именно метафориката е основата на най-големия ужас, на предизвиканите очаквания. И тук темата за злото като дебнеща заплаха пред човешкото, метаморфозите, които превръщат нормалното в ненормално, проекциите на чудовища са алюзия за всички заплахи, които дебнат в съвременния свят на войни, неистова омраза, обезличаване и демагогия – един свят, който не е избягал от своите чудовища, напротив – като че ли ужасът предстои .

Тази глава се занимава с изследване на различни превъплъщения на злото в романите на Стивън Кинг, които принадлежат към 2010-те г. Фината му автобиографична проза разказва за демоните, които го преследват; в основата на неговите готически чудовища можем да видим и отгласи от политическите борби за надмощие, опасностите от технологиите, новите мании на консуматоркото общество, проблемите с алкохола и наркотиците. Но като истински писател Кинг съумява да ги анализира и да ги види отстрани и в този смисъл имам резерви относно „автобиографизма“ между пороците на автора и пороците в света на неговите романи, за които пише Анастасова.

Бих искала да отбележа, че според мен пропуск в библиографията е, че липсва българската традиция по отношение на представянето на готиката. Всеки литературовед би очаквал поне книгите на Огнян Ковачев, както и на Ралица Люцканова – Костова и други сборници, които излязоха в последните години: това е богата традиция, която е добре да бъде зачетена и отбелязана.

Библиографията може и би било добре да бъде допълнена.

Приносите от авторката са коректно отбелязани.

В заключение, Мария Анастасова има повече от необходимия минимум научна продукция, много сериозен научен потенциал и богата преподавателска, научна и редакторска дейност. Това, както и цялостната отдаденост на гл. ас. д-р Мария Анастасова ми дава основание да подкрепя с пълно основание процедурата за придобиване на академичната длъжност доцент в професионално направление 2.1. Филология (Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия – Американска литература).

20 октомври 2023

Проф дфн Магдалена Костова- Панайотова

OPINION

on the competition for associate professor in the professional field

2.1. Philology (Literature of the Peoples of Europe, America, Africa, Asia and Australia - American Literature),

published in the Official Gazette, issue 57

by Prof. Dr. Magdalena Panayotova, South-West University Neofit Rilski

Maria Anastasova, PhD, graduated in English Philology at South-West University. She worked successively as a translator and an English language assistant. She defended his doctorate in 2017 in American Literature. She currently teaches classes in American Literature, American Foreign Studies, 19th Century British Literature, Practical English, Translation and Editing; Theory of literary translation.

Maria Anastasova is an active young scientist. She takes part in the Summer Seminar on Bulgarian Language and Culture for the 103 decree of the Ministry of Culture, in the National Philological Readings for students and doctoral students in honor of the holy brothers Cyril and Methodius, in scientific conferences, round tables and other scientific forums at the South-West University Neofit Rilski.

He is the editor of the English language academic journal *Orbis Linguarum* (referenced in Scopus, CEEOL, ERIH PLUS, Ulrich's Periodicals Directory, Crossref and RINC).

She was a member of commissions at the Ministry of Education and Culture for evaluating English language textbooks, as well as commissions for preparation, verification and evaluation of state matriculation exams in English.

In the current competition Ch. assistant professor Maria Anastasova participated with her habilitation thesis **Stephen King: New Reflections and Refractions - monograph**, Neofit Rilski University Publishing House, Blagoevgrad, 2023, 141 p. ISBN: 978-954-00-0326-9, as well as with three articles independently in refereed journals, two more in co-authorship, as well as with

another 6 articles in the period after obtaining the scientific and educational degree "doctor".

The habilitation thesis of Ch. assistant professor Maria Anastasova consists of three chapters, a conclusion and a bibliography in a total volume of 144 standard pages and 65 bibliographic units.

The first chapter of the monograph presents the author's point of view on such questions as what constitutes Stephen King's success against the background of the concept of a bestseller, with the belief that he has long transcended the notion of mass success. By tracing the ways in which the writer has been viewed over the years in criticism (feminist, political, sociological, in the circle of psychoanalysis), Anastasova outlines how global processes in our dynamic world are reflected in his novels to confirm the educational value of King's fiction, the need for the study of his rich and still not fully explored work, especially as it relates to the last decade of our century.

In the second chapter of the monograph, the focus of the study is the ordinary, in some sense uninteresting character. But what makes these characters interesting is the situation they are put in and the way they react to what is happening. The author follows how ordinary people, adults, teenagers, fall into incredible, sometimes supernatural situations, and this is a chance for the reader to get to know both the character and himself. The horror, according to the author, is that it is ordinariness that reinforces the fear that evil lurks around seemingly normal characters; that is precisely why the threat is, as it were, primordial: the terrible can strike any of us.

For me personally, the most interesting was the third chapter of her book, in which the author shows not only the genre experiments, the mixing of genres in King, the metaphorical figure of monsters in the writer, but also the general doubt in critical literature that King is a horror author - in-text citation reference. For Maria Anastasova, however, it is precisely the metaphor that is the basis of the greatest horror, of the evoked expectations. And here, the theme of evil as a lurking threat to the human, the metamorphoses that turn the normal into the abnormal, the projections of monsters are an allusion to all the threats that lurk in the modern world: of wars, frenzied hatred, depersonalization and demagoguery - a world that has not escaped from his monsters, on the contrary - as if the horror is just coming.

This chapter explores various incarnations of evil in Stephen King's novels that date back to the 2010s. His fine autobiographical prose tells of the demons that haunt

him; at the base of his gothic monsters we can also see echoes of political struggles for supremacy, the dangers of technology, the new obsessions of consumer society, the problems of alcohol and drugs. But as a true writer, King knows how to analyze them and see them from the side, and in this sense I have reservations about the "autobiographicalism" between the vices of the author and the vices in the world of his novels, about which Anastasova writes.

I would like to point out that, in my opinion, an omission in the bibliography is that the Bulgarian tradition is missing in terms of the presentation of Gothic. Every literary scholar would at least expect the books of Ognyan Kovachev, as well as Ralitsa Lyutskanova-Kostova and other collections that came out in recent years: this is a rich tradition that should be read and celebrated.

The bibliography could and would be well supplemented.

Contributions by the author are correctly noted.

In conclusion, Maria Anastavsova has more than the required minimum of scientific production, a big scientific potential and rich teaching, scientific and editorial activity. This, as well as the overall dedication of Ch. Assistant Professor Maria Anastasova, PhD, gives me reason to fully support the procedure for acquiring the academic position of associate professor in professional direction 2.1. Philology (Literature of the peoples of Europe, America, Africa, Asia and Australia - American literature).

Prof. Dr Magdalena Panayotova

20. 10. 2023